

2024/1675

14.6.2024.

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2024/1675

(2024. gada 16. februāris)

par valsts atbalstu SA.62829 (2023/C), ko Rumānija piešķirusi *Blue Air Aviation SA*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2024) 910)

(Autentisks ir tikai teksts rumāņu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad tā aicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾, un
ņemot vērā šo personu piezīmes,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2020. gada 20. augustā Komisija nolēma necelt iebildumus pret atbalstu, ko bija plānots sniegt uzņēmumam *Blue Air Aviation SA* ("Blue Air") kā valsts garantiju aizdevumam 300 775 000 RON (62,13 miljonu EUR) ⁽²⁾ apmērā, no kuriem 28,29 miljoni EUR (136,9 miljoni RON) bija paredzēti kaitējuma atlīdzināšanai saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 33,84 miljoni EUR (163,8 miljoni RON) bija paredzēti kā glābšanas atbalsts saskaņā ar Pamatnostādnēm par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai ("Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes") ⁽³⁾ un LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu ("lēmums par glābšanas atbalstu") ⁽⁴⁾.
- (2) 2020. gada 20. oktobrī Rumānija izsniedza valsts garantiju. 2020. gada 23. oktobrī *Blue Air* izmantoja *EximBank S.A.* aizdevumu. 2021. gada 22. aprīlī Rumānija paziņoja Komisijai *Blue Air* sākotnējo pārstrukturēšanas plānu, kas tika atbalstīts, pagarinot valsts garantiju kopumā uz sešiem gadiem.
- (3) 2021. gada 12. augustā Rumānijas iestādes sniedza informāciju, kas bija nepieciešama sākotnējā pārstrukturēšanas plāna atbalstam sniegtā pārstrukturēšanas atbalsta novērtēšanai.
- (4) 2021. gada 20. augustā Komisija sniedza pārstrukturēšanas atbalsta sākotnējo novērtējumu un pieprasīja papildu informāciju.
- (5) 2021. gada 16. novembrī Rumānija paziņoja Komisijai grozīto *Blue Air* pārstrukturēšanas plānu ("pārstrukturēšanas plāns") un sniedza informāciju, kas bija nepieciešama plāna atbalstam sniegtā pārstrukturēšanas atbalsta novērtēšanai.
- (6) 2022. gada 17. maija videokonferencē Komisija pieprasīja paskaidrojumus un norādīja uz pārstrukturēšanas atbalsta saderības novērtēšanai būtisku informāciju, kuras vēl trūka. 2022. gada 18. maijā Komisija rakstiski apstiprināja galvenos apspriestos jautājumus un atgādināja par galvenajiem neatrisinātajiem jautājumiem par atbalsta saderību, uz kuriem Rumānijai jāatbild.

⁽¹⁾ OVC 195, 2.6.2023., 18. lpp.

⁽²⁾ Šajā lēmumā ilustratīviem mērķiem izmantots valūtas maiņas kurss RON/EUR = 0,20656.

⁽³⁾ Komisijas paziņojums "Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai" (OVC 249, 31.7.2014., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2020. gada 20. augusta lēmums lietā SA.57026 (2020/N) – Rumānija – COVID-19 – Aid to Blue Air (OV C 430, 11.12.2020., 2. lpp.).

- (7) 2022. gada 8. jūlijā Komisija pieprasīja Rumānijas iestādēm informāciju par pārstrukturēšanas plānu un tā atbalstam sniegto atbalstu. 2022. gada 6. septembrī Komisija nosūtīja atgādinājumu. Rumānija prasīto informāciju nesniedza.
- (8) Pēc preses ziņojumiem, kuros minēts, ka *Blue Air* darbības pēkšņi uz laiku tikušas pārtrauktas, un pēc tam, kad Komisija bija pieprasījusi jaunumus, Rumānija 2022. gada 29. septembrī un 5. decembrī informēja Komisiju par *Blue Air* darbību stāvokli un par pasākumiem, ko Rumānija bija veikusi pēc 1. apsvērumā minētās valsts garantijas pieprasīšanas.
- (9) 2023. gada 17. aprīļa vēstulē ("procedūras sākšanas lēmums") Komisija informēja Rumāniju, ka ir nolēmusi par atbalstu sākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru. Pēc diviem atgādinājumiem Rumānija 2023. gada 5. septembrī iesniedza piezīmes.
- (10) Komisijas lēmums sākt formālo izmeklēšanas procedūru tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽⁷⁾. Komisija uzaicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes.
- (11) Komisija saņēma piezīmes no vienas ieinteresētās personas. 2023. gada 1. augustā tā šīs piezīmes pārsūtīja Rumānijai, kurai tika dota iespēja reaģēt, bet tā to nedarīja.

2. SAŅĒMĒJS

2.1. *Blue Air* darbības

- (12) *Blue Air* ir Rumānijas akciju sabiedrība, kas dibināta ar nosaukumu *Blue Air Airline Management Solutions SRL* un darbojas kopš 2013. gada augusta. *Blue Air* konkursa kārtībā pārņēma *Blue Air Transport Aerian SA* gaisa pārvadājumu darbības, kad šis uzņēmums beidza darboties. 2018. gadā *Blue Air Airline Management Solutions SRL* nomainīja nosaukumu un juridisko formu, pārtopot par *Blue Air Aviation S.A.* Līdz 2022. gada novembrim *Airline Invest S.A.* – privātam Rumānijas uzņēmumam, kura vienīgā darbība bija *Blue Air* akciju turēšana, – piederēja 76,18 % *Blue Air* akciju kapitāla, savukārt divām privātpersonām piederēja attiecīgi 23,81 % un 0,1 % akciju.
- (13) *Blue Air* darbība gadu gaitā vērsās plašumā, lai gan uzņēmums bija finansiāli nelīdzsvarots. 2019. gada beigās *Blue Air* gada apgrozījums bija aptuveni 414 miljonu EUR un tas ekspluatēja 23 *Boeing-737* gaisa kuģus, kas gadā pārvadāja 4,2 miljonus pasažieru, no kuriem 60 % bija ārvalstīs dzīvojoši Rumānijas pilsoņi. 2021. gada septembrī *Blue Air* bija 1 058 darbinieki un četras darbības bāzes Rumānijā un viena Itālijā, un tā mērķis bija i) sniegt starptautiskus un iekšzemes pasažieru gaisa pārvadājumu pakalpojumus, ii) sniegt čarterreisu pakalpojumus ceļojumu aģentūrām un iii) iznomāt gaisa kuģus ar apkalpi ⁽⁸⁾.
- (14) Saskaņā ar 2021. gada 16. novembrī paziņotajā pārstrukturēšanas plānā iekļauto informāciju *Blue Air* tiks darbojās gandrīz tikai Eiropā ar aptuveni 90 tiešajiem galamērķiem un konkurēja galvenokārt ar *Tarom*, *Ryanair* un *Wizz Air*. 20 no šiem maršrutiem *Blue Air* bija vienīgais operators. 36 no šiem maršrutiem pārvadājumu pakalpojumus sniedza arī vēl viens gaisa pārvadātājs. Pārējos maršrutos līdztekus *Blue Air* darbojās vismaz vēl divi pārvadātāji.

2.2. *Blue Air* grūtības un agrākais glābšanas atbalsts

- (15) Rumānija skaidro, ka līdz 2018. gadam *Blue Air* ātri auga un veica apjomīgas investīcijas jaunu bāzu un maršrutu atvēršanā. *Blue Air* savu darbību un paplašināšanās programmu īstenoja bez pienācīgas piekļuves finansējumam, kā rezultātā radās likviditātes un maksātspējas problēmas. Lēmumā par glābšanas atbalstu tika konstatēts, ka *Blue*

⁽⁷⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

⁽⁸⁾ Saskaņā ar vienošanos par nomāšanu ar apkalpi īpašnieks piegādā gaisa kuģi un vismaz vienu apkalpes locekli. Īpašnieks uzņemas operatīvo atbildību, kas ietver tehniskās apkopes veikšanu, apdrošināšanas iegādi un citus ar ekspluatāciju saistītus juridiskos pienākumus.

Air pašu kapitāls 2019. gada 31. decembrī bija – 18,9 miljonu EUR un uzkrātie zaudējumi bija 37,7 miljoni EUR, kas pārsniedza 0,2 miljonu EUR lielo uzņēmuma parakstīto akciju kapitālu un 0,62 miljonu EUR lielās rezerves. Lēmumā par glābšanas atbalstu tika arī konstatēts, ka *Blue Air* sniegumu kopš 2020. gada marta sākuma ļoti negatīvi ietekmējusi Covid-19 pandēmija⁽⁷⁾. Uzkrāto zaudējumu un negatīvā pašu kapitāla dēļ *Blue Air* 2020. gada 6. jūlijā bija spiests iesniegt pirmmaksātnespējas pieteikumu.

- (16) Kā izklāstīts lēmumā par glābšanas atbalstu, 1. apsvērumā minētā valsts garantija bija saistīta ar aizdevumu, ar ko līdztekus LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētajai kaitējuma atļūdināšanai bija paredzēts finansēt arī daļu no negatīvā naudas atlikuma, kas bija gaidāms no 2020. gada septembra līdz 2021. gada februārim, kā izklāstīts *Blue Air* likviditātes plānā. Aizdevums tika piešķirts uz sešiem gadiem ar noteikumu, ka sešu mēnešu laikā pēc aizdevuma piešķiršanas ir jāpaziņo pārstrukturēšanas plāns. Valsts garantija bija nodrošināta ar pirmās kārtas hipotēku uz noteiktiem *Blue Air* un trešo personu aktīviem⁽⁸⁾.
- (17) Valdības ārkārtas rīkojuma projektā, ko Rumānija bija iekļāvusi savā paziņojumā par glābšanas atbalstu, bija norādīts, ka valsts garantijas nodrošinājums citu aktīvu starpā ietver 75 % *Blue Air* akciju, kas ir *Airline Invest SA* un vienas privātpersonas turējumā. Ja garantija tiktu izmantota, nodrošinājumā ietvertais īpašums tiktu nodots valstij, kas kļūtu par akcionāri⁽⁹⁾. Nodrošinājuma vērtība rīkojumā nebija norādīta.
- (18) 2022. gada 5. decembrī Rumānijas iestādes informēja Komisiju, ka aizdevējam *EximBank S.A.* dotā valsts garantija ir izmantota un ka Finanšu ministrija ir samaksājusi visas summas, kas saistītas ar garantēto aizdevumu, par kuru *Blue Air* bija noslēdzis līgumu.

3. PĀRSTRUKTURĒŠANAS PLĀNA UN PĀRSTRUKTURĒŠANAS ATBALSTA APRAKSTS

3.1. Pārstrukturēšanas plāna darbības laiks un plānotie pārstrukturēšanas pasākumi

- (19) *Blue Air* pārstrukturēšanas plāns aptver laikposmu no 2020. gada 1. oktobra līdz 2025. gada 30. septembrim, un tas sakrīt ar saņēmēja 2021.–2025. finanšu gadu. Šajā laikposmā tiek vai tiks īstenoti vairāki darbības pārstrukturēšanas pasākumi, konkrētāk, pasākumi, kuru mērķis ir i) samazināt flotes izmaksas, ii) samazināt uzturēšanas izmaksas, ieskaitot ar gaisa kuģu likvidēšanu saistītās izmaksas, iii) turpināt sniegt pakalpojumus un nodrošināt pasažieriem elastīgas ceļošanas iespējas, iv) pārstrukturēt lidostu un maršrutu tīklu, lai tajā iekļautu lidostas, kas ir galvenie satiksmes mezgli, v) mainīt komerciālo stratēģiju tā, lai kļūtu par galveno zemo cenu pārvadātāju Centrāleiropā un Austrumeiropā, vi) palielināt tiešās pārdošanas kanālu ieguldījumu, vii) pārveidot IT sistēmas, viii) veikt organizatoriskus pielāgojumus un samazināt personāla izmaksas, ix) atjaunot floti, lai ietaupītu uz degvielas un CO₂ sertifikātu izmaksu rēķina, x) tehniskās un apkopes darbības atvērt tirgum, nododot tās jaunizveidotai vienībai, un xi) pārskatīt parāda atmaksas grafiku un novērst maksātnespēju.

3.2. Pārstrukturēšanas plāna finansēšana

- (20) Pārstrukturēšanas izmaksu segšanai nepieciešamie finanšu resursi ir 194,26 miljoni EUR. Rumānija apgalvo, ka izmaksas daļēji – 33,84 miljonu EUR apmērā – tiktu finansētas no pārstrukturēšanas atbalsta un daļēji – 160,42 miljonu EUR apmērā – ar paša *Blue Air* ieguldījumu.

⁽⁷⁾ Lēmuma par glābšanas atbalstu 11.–13., 36. un 102. apsvērumi.

⁽⁸⁾ Lēmuma par glābšanas atbalstu 19. apsvērumi, 20. apsvēruma g) punkts un 45.–48. apsvērumi.

⁽⁹⁾ Paziņojumā iesniegtais projekts tika pieņemts kā *Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 139 din 19 august 2020*, kas publicēts oficiālā vēstneša *Monitorul Oficial* 2020. gada 20. augusta izdevumā Nr. 763. Paziņojumā iekļautā rīkojuma projekta 4. panta 2. punktā bija uzskaitīts nodrošinājums, kas dots par hipotēkas ķīlu, un 9. panta 2. punktā bija noteikts princips, saskaņā ar kuru garantijas izmantošanas gadījumā tas ar Transporta, infrastruktūras un sakaru ministrijas starpniecību tiek nodots valstij un nonāk tās īpašumā.

- (21) Attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna finansēšanu Rumānija vispirms informēja Komisiju, ka valsts garantija, kas sedz glābšanas atbalsta aizdevumu, tiek saglabāta kā pārstrukturēšanas atbalsts uzņēmumam *Blue Air* līdz minētā aizdevuma sešu gadu termiņam, ļaujot to atmaksāt līdz 2026. gadam. Pēc tam, 2022. gada 5. decembrī, Rumānija informēja Komisiju, ka valsts garantija ir izmantota un ka Finanšu ministrija ir samaksājusi visas summas, kas saistītas ar garantēto aizdevumu, par kuru *Blue Air* bija noslēdzis līgumu. Saskaņā ar tiesību normām par garantijas nodrošinājumu, valsts ar Valsts aktīvu pārvaldes iestādes starpniecību pārņēma 75 % *Blue Air* akciju⁽¹⁰⁾, bet pārējie 25 % *Blue Air* kopējā akciju kapitāla palika uzņēmumam *Airline Invest S.A.* (1,191 %) un vienai privātpersonai (23,809 %).
- (22) Kā papildu avoti, kas nodrošinātu ar atbalstu nesaistīto finansējuma daļu, pārstrukturēšanas plānā ir konkrēti norādīti šādi avoti:
- a) parāda norakstīšana par pakalpojumu saistībām pret trešām personām 34,79 miljonu EUR apmērā. Trešās personas ir i) Itālijas pasažieri, ii) Rumānijas un Itālijas kreditori, ar kuriem ir noslēgtas tiesiskās kompromisa vienošanās, un iii) dažādi kreditori pēc līgumslēgšanas sarunām;
 - b) *Blue Air* akcionāri, izņemot valsti, atmaksātu *Blue Air* parādu 28,57 miljonu EUR apmērā privātiem gaisa kuģu iznomātājiem, tādējādi uz laiku kļūstot par *Blue Air* kreditoriem; akcionāri konvertētu šo parādu *Blue Air* pašu kapitālā trīs posmos, kas bija jāpabeidz 2022. gada beigās, tādējādi atbrīvojot *Blue Air* no parāda atmaksas;
 - c) gaidāms, ka to gaisa kuģu atsavināšana, kas pašlaik ir iekļāti par labu *NAFA* un *ALC Aero Leasing 3 Designated Activity Company*, radīs pašu ieguldījumu 5,89 miljonu EUR apmērā. Rumānija norāda, ka pārdošanas procedūra bija jāpabeidz 2023. gada oktobrī;
 - d) ārējais finansējums 54,47 miljonu EUR apmērā, kas ietver kopuzņēmuma izveidi jaunas aviosabiedrības ekspluatācijai 14,47 miljonu EUR vērtībā un 40 miljonu EUR finansējumu likviditātes deficīta segšanai 2021. un 2022. gadā un darbību ilgtspējas nodrošināšanai pārstrukturēšanas periodā;
 - e) iekšēji radītie resursi, kas ietver 2022. finanšu gadā gaidāmos plānotos neto rezultātus (peļņu) 30,02 miljonu EUR apmērā.

3.3. Ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana: finanšu prognozes

- (23) Saskaņā ar pārstrukturēšanas plānā aprakstīto ir plānots, ka gaisa kuģu skaits palielināsies no 19 gaisa kuģiem 2020. gadā līdz 23 gaisa kuģiem 2023. gadā un pēc tam saglabāsies stabils līdz 2025. gadam. Pieejamo vietu skaits uz kilometru palielinātos no 7,2 miljoniem 2019. gadā un 3,2 miljoniem 2020. gadā līdz 10,2 miljoniem 2023. gadā un saglabātos stabils līdz 2025. gadam. Turklāt Rumānija paskaidro, ka darbības pārstrukturēšanas pasākumu mērķis ir nodrošināt, ka *Blue Air* paātrina tīkla pārstrukturēšanas procesu, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību, ātri un pastāvīgi pielāgojot pieejamo kapacitāti pieprasījumam.
- (24) Pārstrukturēšanas plānā prognozēts, ka *Blue Air* 2022. gadā gūs pozitīvu peļņu pirms procentu maksājumiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas (*EBITDA*) un *EBITDA* normu 16,8 % apmērā no ieņēmumiem un ka tie līdz pārstrukturēšanas perioda beigām, paredzams, palielināsies, kā parādīts 1. tabulā. Turklāt saskaņā ar plānā iekļautajām naudas plūsmas aplēsēm laikposmā no 2022. līdz 2025. gadam *Blue Air* naudas līdzekļu ieplūde būtu aptuveni 600 miljonu EUR un naudas līdzekļu aizplūde – aptuveni 580 miljonu EUR un, sākot no 2022. gada, būtu pozitīvs naudas atlikums, kas pārstrukturēšanas perioda beigās sasniegtu 21 miljonu EUR.

⁽¹⁰⁾ Pašlaik spēkā esošajā 2020. gada 19. augusta Valdības ārkārtas rīkojuma Nr. 139 9. panta 2. punktā, kas grozīts ar 2022. gada 31. maija *Monitorul Oficial* Nr. 534 publicēto 2022. gada 30. maija Likumu Nr. 162, ir noteikts, ka attiecīgos *Blue Air* un citus aktīvus valsts vārdā tur Valsts aktīvu pārvaldes iestāde, nevis Transporta, infrastruktūras un sakaru ministrija, kā bija noteikts iepriekš.

1. tabula

Atsevišķi finanšu dati no pārstrukturēšanas plāna (2021.–2025. finanšu gads, dati miljonos EUR)

	Pārstrukturēšanas periods				
	2021. fin. g.	2022. fin. g.	2023. fin. g.	2024. fin. g.	2025. fin. g.
Ieņēmumi	112,01	344,02	424,63	443,31	460,75
EBITDA	(58,21)	57,76	98,24	104,86	103,59
EBIT	(58,49)	19,09	39,77	42,86	42,46
Neto rezultāts	(68,04)	30,02	8,83	12,95	19,93
Naudas plūsmu atlikums	(3,81)	19,45	11,65	12,07	21,28
EBITDA norma	– 51,9 %	16,8 %	23,1 %	23,6 %	22,5 %

Avots: pārstrukturēšanas plāna 4. un 7. iedaļa, 16. un 46. lpp.

- (25) Pārstrukturēšanas plānā ir iekļautas finanšu prognozes pamatscenārijam, kurā izmantoti 1. tabulā sniegtie finanšu dati. Prognozēs nav iekļauta ne informācija par pašu kapitāla pozīciju un izmantotā kapitāla summu, ne pesimistisks scenārijs. Plānā nav paskaidrots, kā *Blue Air* novērsīs maksātnespējas problēmas, par kurām liecina 15. apsvērumā minētā izteikti negatīvā pašu kapitāla pozīcija. Turklāt 1. tabulā uzrādītie 2021. līdz 2025. gadā gūtie kopējie neto rezultāti liecina, ka pašu kapitāla pozīcija pārstrukturēšanas periodā būtiski neuzlabosies un nekļūs pozitīva, pat ja, kā plānots, tiks iepludināts jauns kapitāls (sk. 22. apsvērumu).
- (26) Kad Rumānija paziņoja pārstrukturēšanas plānu, tā bija pārliecināta, ka *Blue Air* radīs pietiekamus resursus, lai pārstrukturēšanas periodā pilnībā atmaksātu atbalstīto aizdevumu. Tomēr vienlaikus Rumānija arī uzsvēra, ka, ņemot vērā ievērojamos zaudējumus, kas radās kopš 2020. gada, un ierobežoto likviditāti, saņēmēja izdzīvošana joprojām ir apdraudēta.

3.4. Pasākumi, kas ierobežo konkurences izkropļojumus

- (27) Rumānija ierosināja strukturālus pasākumus un darbījumbāzes samazināšanu, kā arī ar rīcību saistītus pasākumus, kuru mērķis bija ierobežot pārstrukturēšanas atbalsta radītos konkurences izkropļojumus.

3.4.1. Strukturālie pasākumi – atsavināšana un darbījumbāzes samazināšana

- (28) *Blue Air* jāveic šādi atsavināšanas un darbījumbāzes samazināšanas pasākumi:
- jāsamazina nerentablās darbības bāzes un maršruti, tostarp līdz 2021. gada oktobrim jāslēdz deviņi maršruti un ar 2020. gada aprīli jāslēdz Larnakas (Kipra) un Jasi (Rumānija) bāze;
 - priekšlaicīgi jāatdod atpakaļ četri gaisa kuģi;
 - administrācijas, veselības aizsardzības, darba drošuma un drošības un pabalstu un kompensācijas darbības jāuztic ārpalpojumu sniedzējiem;
 - apakšuzņēmumam *Blue Air Technic S.R.L.*, kas nodrošina gaisa kuģu tehnisko apkopi, tehniskās apkopes pakalpojumi jāsniedz arī citiem uzņēmumiem, ne tikai *Blue Air*; šo pasākumu Rumānija uzskata par konkurences izkropļojumu ierobežošanas vissvarīgāko pasākumu.

3.4.2. Ar rīcību saistīti pasākumi

- (29) Saskaņā ar Rumānijas iestāžu sniegto informāciju valsts garantijas juridiskajā pamatā un ar to saistītajā aizdevuma līgumā tika noteikti ar rīcību saistīti pasākumi, lai nodrošinātu, ka atbalsts tiek izmantots tikai ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanas finansēšanai un ka aizdevums netiek izmantots:
- a) lai agresīvi komerciāli paplašinātos vai uzņemtos pārmērīgu risku;
 - b) lai iegādātos konkurentus vai citus operatorus, arī tādus, kas darbojas ķēdes iepriekšējā vai nākamajā posmā;
 - c) lai šķērssubsidētu citas to integrēto uzņēmumu saimnieciskās darbības, kuri 2019. gada decembrī bija nonākuši grūtībās;
 - d) turklāt, kamēr aizdevums un valsts garantija nebūs atmaksāti, nevienam saņēmēja vadības loceklim atalgojums netiks paaugstināts virs līmeņa, kāds bija 2019. gada decembrī.

3.5. **Blue Air nozīme Rumānijā un atbalsta hipotētiskais scenārijs**

- (30) Saskaņā ar Rumānijas iestāžu sniegto informāciju, ņemot vērā autoceļu un dzelzceļa tīkla slikto stāvokli Rumānijā, *Blue Air* ir būtiska nozīme starpreģionu savienojamības nodrošināšanā savā maršrutu tīklā. Rumānija paskaidroja, ka *Blue Air* izaugsme pēdējos 15 darbības gados, ņemot vērā arī tā priekšgājēja uzņēmuma darbību, atbilst Rumānijas migrācijas tendencēm. *Blue Air* piedāvāja savus pakalpojumus par ārvalstīs dzīvojošiem Rumānijas darba ņēmējiem pieņemamām cenām. Uzņēmums kopā ar Rumānijas vēsturisko pārvadātāju *Tarom*, bet par konkurētspējīgākām cenām turpināja attīstīt iekšzemes maršrutus, lai kompensētu sauszemes savienojamības trūkumu, nodrošinot savienojamību vairāk nekā 700 000 iedzīvotāju gadā. Dažos no šiem tuvsatiksmes maršrutiem bija maz starptautisko pārvadātāju piedāvājumu.
- (31) Rumānija apgalvoja, ka *Blue Air* ir svarīga loma arī vietējā ekonomikā, jo tas rada apgrozījumu mazās, reģionālās lidostās un papildina valsts budžetu, maksājot nodokļus un veicot sociālās apdrošināšanas maksājumus. Rumānija apgalvoja, ka saņēmējam ir ļoti pieredzējis mācību personāls un tas nodrošina profesionālās apmācības kursus ar augstu pievienoto vērtību, piemēram, pilotu *ab initio* apmācību un periodisko apmācību pilotiem, salona apkalpei un tehniskajam personālam. Rumānija apgalvoja, ka tas ir svarīgi Rumānijas ekonomikai.
- (32) Sākotnēji sniegtajā informācijā Rumānija apgalvoja, ka *Blue Air* aiziešana no tirgus radītu tirgus nepilnību un sociālas grūtības Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 44. punkta nozīmē. *Blue Air* aiziešana no tirgus kaitētu Rumānijas ekonomikai un savienojamībai, jo *Blue Air* ir liela nozīme migrējošo darba ņēmēju un mazo uzņēmēju pārvadāšanā uz Rumāniju, no tās un tās iekšienē. Rumānija apgalvoja, ka konkurentiem būtu grūti īstermiņā un vidējā termiņā iesaistīties un pārņemt *Blue Air* unikālā tīkla galamērķus un laika nišas.
- (33) Pēc Komisijas pieprasījuma Rumānija 2022. gada 29. septembrī informēja, ka *Blue Air* sākotnēji ir apturējis visus lidojumus no 2022. gada 6. septembra līdz 2022. gada 10. oktobrim, jo trūkst finansējuma parastajām darbībām, arī degvielas izmaksu segšanai. Īstermiņā *Wizz Air*, *Ryanair* vai *Tarom* nodrošināja repatriāciju vai piedāvāja sēdvietas desmitiem tūkstošu iestrēgušo *Blue Air* pasažieru.
- (34) 2022. gada 5. decembrī Rumānija paskaidroja, ka *Blue Air* ir informējis Transporta un infrastruktūras ministriju, ka tas līdz 2023. gada martam neatsāks lidojumus un apspriežas ar potenciālajiem investoriem, kuri varētu nodrošināt finansējumu gaisa pārvadājumu darbību atsākšanai. Saskaņā ar Rumānijas sniegto informāciju tajā laikā *Blue Air* flotē lidojumderīgs bija tikai viens no sešiem *Boeing-737* gaisa kuģiem.
- (35) 2022. gada 18. novembrī Rumānijas iestādes nolēma apturēt *Blue Air* darbības licenci uz laiku no 2022. gada 21. novembra līdz 2023. gada 31. martam. Rumānija informēja Komisiju, ka šo apturēšanu var pārskatīt, ja *Blue Air* iesniedz finanšu sanācijas plānu, kurā ir parādīts, ka tas ir apzinājis finanšu resursus, kas ir piemēroti un vajadzīgi gaisa pārvadājumu darbību finansēšanai tādā apjomā, lai tas varētu izpildīt savas saistības.

3.6. Procedūras sākšanas pamatojums

- (36) Procedūras sākšanas lēmumā Komisija provizoriski uzskatīja, ka i) valsts garantijas nodrošināšana ilgāk par sešiem mēnešiem (1. un 21. apsvērums), kā arī ii) valsts garantijas nodrošinājuma izmantošana un 75 % bijušo *Blue Air* akcionāru akciju nodošana valsts īpašumā pēc tam, kad bija izmantota garantija un samaksātas vēl nesamaksātās aizdevuma summas, kā aprakstīts 8. un 20. apsvērumā, varētu ietvert valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Komisija provizoriski secināja, ka atbalsts jau ir īstenots, un novērtēja, vai šis atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu.
- (37) Komisijai bija šaubas par to, vai pārstrukturēšanas atbalsts atbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu galvenajām prasībām. Konkrētāk, Komisijai bija šaubas i) par to, vai *Blue Air* galīga aiziešana no tirgus radītu sociālas grūtības vai tirgus nepilnību attiecībā uz gaisa satiksmes savienojamību Rumānijā, ii) par to, vai saņēmējs sniedz pietiekamu, reālu un faktisku pašu ieguldījumu, kas neietver atbalstu, iii) par tā ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu un iv) par to, vai pastāv jēgpilni kompensācijas pasākumi.

4. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

- (38) 2023. gada 29. jūnijā *Ryanair Designated Activity Company* (turpmāk "*Ryanair*") iesniedza piezīmes. *Ryanair* piekrīt Komisijas provizorisksajam konstatējumam par pārstrukturēšanas atbalsta nesaderību un pieprasa neatļaut Rumānijai palielināt šo atbalstu, jo tie būtu veltīgi centieni atdzīvot *Blue Air*, kas pārtraucis darbību vairāk nekā pirms 10 mēnešiem. *Ryanair* uzskata, ka *Blue Air* tagad ir galīgi pārtraucis pārvaldījumu darbības, jo vairs nepārvalda nevienu pasažieri, un ka pēc konkurentu ienākšanas lielākajā daļā iekšzemes un starptautisko maršrutu, kurus agrāk apkalpoja *Blue Air*, nav redzama nekāda ietekme uz gaisa satiksmes savienojamību Rumānijā.
- (39) *Ryanair* arī uzskata, ka pārstrukturēšanas atbalsts ir nesamērīgs, jo trūkstošais pašu ieguldījums un sloga sadalījums nav ne pietiekams, ne piemērots, lai saglabātu *Blue Air* dzīvotspēju, pamatojoties uz pārstrukturēšanas plānu, kurš pašreiz jau ir novecojis, īpaši ņemot vērā to, ka uzņēmums ir zaudējis laika nišas koordinētajās iekšējā tirgus lidostās un gandrīz visus darbiniekus. Ja savu pārvaldījumu darbību drošības nodrošināšanas organizatorisko pasākumu dēļ *Blue Air* nevarētu saņemt jaunu gaisa kuģa ekspluatanta apliecību, tā dzīvotspēja tiktu neatgriezeniski iedragāta. Plāns arī būtu pretrunā Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņiem, jo tajā bija paredzēts pārtraukt izmantot tikai nerentablus maršrutus un faktiski palielināt *Blue Air* kapacitāti.

5. RUMĀNIJAS PIEZĪMES

- (40) Rumānijas iestādes neatbildēja uz ieinteresētās personas piezīmēm un Komisijas paustajām šaubām par saderību ar iekšējo tirgu. To apsvērumos ir precizēti fakti par *Blue Air* maksātnespēju un šajā saistībā veiktajiem pasākumiem.
- (41) Rumānijas iestādes (Finanšu ministrija) paskaidro, ka pēc *Tribunalul București – Secția a VII-a Civilă* paziņojuma par maksātnespējas procedūras sākšanu lietā Nr. 8307/3/2023 pret *Blue Air*, kas publicēts Maksātnespējas procedūru biļetenā (*B.P.I.*) Nr. 5743/31.03.2023., Valsts nodokļu administrācija tiesas noteiktajā termiņā iesniedza pieteikumu par nodrošinātā parāda un budžeta prasījumu reģistrēšanu maksātnespējīgā parādnieka mantā par kopējo summu 411 707 165 RON (82,81 miljons EUR).
- (42) Pēc dažu summu (pievienotās vērtības nodokļa) noraidīšanas *B.P.I.* Nr. 11066 tika publicēta provizoriskā *Blue Air* prasījumu un parādnieku tabula. Sākotnējā tabulā bija iekļauts Lielo nodokļu maksātāju ģenerāldirektorāts ar prasījuma summu 84 964 821 RON (17,1 miljons EUR) Likuma Nr. 85/2014 159. panta 1.–3. punktā paredzētajā prioritārajā secībā, kā arī Finanšu ministrija ar prasījumu 342 365 589 RON (68,86 miljoni EUR) tā paša likumdevējā akta 159. panta 1. punkta 3. apakšpunktā noteiktajā prioritārajā secībā. Arī uzņēmumam piešķirtā valsts atbalsta summa tika ierakstīta kā derīgs prasījums ar nosacījumu, ka tiks noteikta to preču (garantiju) tirgus vērtība, kas atsavinātas valsts atbalsta atgūšanai saskaņā ar Valdības ārkārtas rīkojuma Nr. 139/2020 9. panta 2. punktu.

- (43) Rumānijas iestādes (Valsts aktīvu pārvaldes iestāde) arī paskaidro un atgādina, ka saskaņā ar grozīto valsts garantijas juridisko pamatu valsts garantijas izmantošanas gadījumā visi attiecīgie nodrošinājumi, ieskaitot *Blue Air* akcijas, kas pieder bijušajiem akcionāriem, ir jānodod valstij ar Valsts aktīvu pārvaldes iestādes starpniecību un valstij jāklūst par akcionāri.
- (44) Attiecīgi 2022. gada 8. decembrī saskaņā ar *Blue Air Aviation S.A.*, *Airline Invest S.A.* un *Blue Air Technic S.R.L.* akcionāru pilnsapulču lēmumu Rumānijas valsts ar Valsts aktīvu pārvaldes iestādes starpniecību kļuva par *Blue Air* vairākumakcionāri ar 75 % akciju, pēc tam kad garantēto akciju īpašnieki tās brīvprātīgi nodeva Valsts aktīvu pārvaldes iestādei, kurai nebija iespējas izvēlēties tās pieņemt vai nepieņemt. *Blue Air* akcionāri tolaik brīvprātīgi veica visus nepieciešamos pasākumus, lai reģistrētu šos lēmumus arī Komercreģistrā, un reģistrācija tika pabeigta 2022. gada 12. decembrī.
- (45) Rumānijas iestādes arī informēja, ka kopš 2023. gada 31. marta, kad tika sāktas maksātnespējas procedūra, *Blue Air* nav veicis savam uzņēmējdarbības mērķim atbilstošu komercdarbību un ka, ņemot vērā uzņēmuma pamatdarbības izbeigšanu, ir sāktas darbinieku kolektīvā atlaišana un algu garantiju fonda izmantošanas procedūras.
- (46) Rumānijas iestādes uzskata, ka šajos apstākļos akciju nodošana nav sniegusi *Blue Air* nekādas tiešas vai netiešas priekšrocības un ka *Blue Air* nav guvis nekādu ekonomisku priekšrocību saistībā ar maksājamajām aizdevuma summām, ņemot vērā, ka 2022. gada decembrī tā kontos nebija gandrīz nekādu līdzekļu un kopš 2022. gada septembra nav veikti nekādi maksājumi. Tāpēc Rumānijas iestādes apgalvo, ka šajās nodotajās *Blue Air* akcijās nebija ietvertas nekādas pieejamas naudas summas, kas būtu varējušas piešķirt *Blue Air* kādu ekonomisku priekšrocību saistībā ar to, ka tas nav atmaksājis valsts garantēto aizdevumu.

6. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

6.1. Valsts atbalsta esība LESD 107. panta 1. punkta nozīmē

- (47) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts: "Ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm."
- (48) Tāpēc, lai pasākumu kvalificētu par atbalstu šā noteikuma nozīmē, ir jābūt izpildītiem visiem šiem nosacījumiem: i) pasākumam jābūt attiecināmam uz valsti un finansētam no valsts līdzekļiem; ii) tam jārada priekšrocība saņēmējam; iii) piešķirtajai priekšrocībai jābūt selektīvai un iv) pasākumam jārada konkurences izkropļojumi vai jādraud tos radīt un jāiespaido tirdzniecība starp dalībvalstīm.

6.1.1. Valsts garantijas turpināšana ilgāk par sešiem mēnešiem: ekonomiska priekšrocība

- (49) Lēmumā par glābšanas atbalstu Komisija secināja, ka valsts garantija, kas piešķirta grūtībās nonākušam uzņēmumam Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nozīmē, ir valsts atbalsts uzņēmumam *Blue Air* saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu⁽¹⁾. Tajā izklāstīto iemeslu dēļ, kā arī tāpēc, ka *Blue Air* finansiālā un darbības situācija ir sliktāka nekā 2020. gada augustā, kad glābšanas atbalsts tika apstiprināts, Komisija uzskata, ka valsts garantija aizdevuma daļai, kas piešķirta kā glābšanas atbalsts, ciktāl tā tika turpināta pēc lēmumā par glābšanas atbalstu minētā sešu mēnešu perioda beigām, ir valsts atbalsts visas garantētā aizdevuma summas apmērā.

⁽¹⁾ Lēmuma par glābšanas atbalstu 69.–75. apsvērumš.

- (50) Piemēram, šķiet, ka *Blue Air* vairs nevarēja segt savas parastās darbības izmaksas, un, tā kā tas nesaņēma tirgus finansējumu, 2022. gada septembrī un oktobrī tam darbība bija jāpārtrauc (sk. 32. un 33. apsvērumu). No tā izriet, ka *Blue Air* nebūtu varējis tirgus apstākļos iegūt valsts garantijas nodrošināto likviditāti 163,8 miljonu RON (33,84 miljonu EUR) apmērā ne tad, kad šī garantija tika sākotnēji piešķirta, ne vēlāk, kad tā pēc glābšanas atbalsta perioda beigām tika saglabāta.
- (51) Iemesls apšaubīt ekonomiskās priekšrocības konstatāciju neradās, arī pārbaudot, vai Rumānijas iestāžu rīcība varētu atbilst tirgum. Rumānijas valsts pakļautība riskam *Blue Air* labā izriet no garantijas, ko Rumānija sniedza tādu publiskās politikas apsvērumu dēļ, kuri cita starpā bija saistīti ar gaisa pārvadājumu savienojamības saglabāšanu apstākļos, kad bija pieņemti sabiedrības veselības pasākumi, lai ierobežotu Covid-19 pandēmijas izplatīšanos⁽¹²⁾. Citiem vārdiem sakot, tādā pašā stāvoklī kā Rumānijas valsts esošs tirgus dalībnieks nebūtu piešķīris vai saglabājis attiecīgo garantiju. Valsts rīcība pēc garantijas piešķiršanas ir tikai sekas valsts atbalstam, ko tā iepriekš bija piešķīrusi kā publiskās varas nesēja, līdz ar to tās pamatā nebija faktori, kurus tirgus dalībnieks parastos tirgus apstākļos būtu ņēmis vērā savos ekonomiskajos aprēķinos⁽¹³⁾.

6.1.2. Valsts garantijas nodrošinājuma izmantošana un *Blue Air* akciju nodošana valsts īpašumā: ekonomiska priekšrocība

- (52) Attiecībā uz otro procedūras sākšanas lēmumā izskatīto pasākumu Komisija pretēji tajā paustajam sākotnējam viedoklim uzskata, ka valsts garantijas nodrošinājuma izmantošana un 75 % *Blue Air* akciju nodošana valsts īpašumā pēc tam, kad valsts bija spiesta atmaksāt *Blue Air* aizdevumu saskaņā ar garantiju, nav no minētajā valsts garantijā jau iekļautā atbalsta atsevišķs valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (53) Procedūras sākšanas lēmumā Komisija uzskatīja, ka tikai īpašumtiesību maiņa vien, proti, akciju īpašumtiesību pāreja no privātā sektora uz publisko, pati par sevi nesniedz *Blue Air* tiešu ekonomisku priekšrocību. Tomēr Komisija provizoriski konstatēja, ka, aizstājot parāda īpašumtiesības, kas dod valstij tiesības saņemt atmaksu par *EximBank S.A.* atmaksājamajām aizdevuma summām, ar akciju īpašumtiesībām, kā rezultātā *Blue Air* vairs nav jāatmaksā minētās summas, tiek atbrīvoti naudas līdzekļi, kas *Blue Air* iepriekš bija jānodrošina ar savām darbībām. Turklāt Komisija puda šaubas par to, vai nodrošinājuma pārņemšanā tika ņemtas vērā šāda nodrošinājuma tirgus vērtības. Informācija, ko Rumānijas iestādes sniedza formālajā izmeklēšanas procedūrā, liecina, ka saistībā ar īpašumtiesību maiņu netika izmaksāti nekādi līdzekļi, jo īpaši uzņēmumam *Blue Air* (43. un 44. apsvērumi). Turklāt akciju nonākšana valsts īpašumā nekādi nemazina tās kā izmantotās garantijas summu kreditoru tiesības pieprasīt atmaksāt naudu, ko *Blue Air* ir parādā (42. apsvērumi). Tādējādi tas, ka valsts parāda īpašumtiesības tikai aizstātas ar pašu kapitāla instrumentu, nododot valstij 75 % *Blue Air* akciju, nav radījis *Blue Air* ekonomisku priekšrocību papildus priekšrocībai, kuru tas bija ieguvis ar valsts garantiju par atmaksājamajām aizdevuma summām, kas saistītas ar glābšanas atbalstu.

6.1.3. Valsts garantija: valsts līdzekļi, selektivitāte un ietekme uz tirdzniecību un konkurenci

- (54) Valsts garantija, ņemot vērā arī to, ka tā tika saglabāta vēl pēc glābšanas atbalsta perioda beigām, ietver Rumānijas valsts līdzekļus, kas piešķirti ar valsts pieņemtiem lēmumiem, un dod priekšroku tikai *Blue Air*. Attiecībā uz selektivitātes kritēriju Tiesa ir norādījusi, ka tad, ja runa ir par individuālu atbalstu, ar ekonomiskās priekšrocības konstatēšanu principā pietiek, lai apstiprinātu pieņemumu par pasākuma selektivitāti⁽¹⁴⁾. Tā tas ir neatkarīgi no

⁽¹²⁾ Lēmuma par glābšanas atbalstu 50.–63. un 85.–97. apsvērumi.

⁽¹³⁾ Sk. Tiesas 2018. gada 6. marta spriedumu Komisija/*FIH Holding* un *FIH Erhvervsbank*, C-579/16 P, ECLI:EU:C:2018:159, 58. punktu.

⁽¹⁴⁾ Tiesas 2015. gada 4. jūnija spriedums Komisija/*MOL*, C-15/14 P, ECLI:EU:C:2015:362, 60. punkts.

tā, vai attiecīgajā tirgū darbojas uzņēmēji līdzīgā situācijā. Katrā ziņā, lai gan *Tarom* saņēma līdzīgu valsts garantiju saskaņā ar to pašu ārkārtas rīkojumu, uz kura pamata tika sniegta garantija uzņēmumam *Blue Air*, aplūkojamā valsts garantija neietilpst vispārējā pasākumā, kas būtu bijis pieejams visiem uzņēmumiem, kuri darbojas gaisa pārvadājumu nozarē Rumānijā; tāpēc pasākums ir selektīvs.

- (55) Tādējādi atbalsta pasākums, kas ļāva *Blue Air* palikt tirgū, varēja uzlabot tā konkurētspēju iekšējā tirgū, kur *Blue Air* sniedza gaisa pārvadājumu pakalpojumus dažādās dalībvalstīs, konkurējot cita starpā ar *Ryanair* un *Wizz Air* (14. apsvērums). Tāpēc minētais pasākums jāuzskata par tādu, kas var radīt vai draudēt radīt konkurences izkropļojumus un iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm.

6.1.4. Secinājums par atbalsta esību

- (56) Ņemot vērā valsts atbalsta esības kumulatīvo nosacījumu novērtējumu, Komisija secina, ka 75 % *Blue Air* akciju nodošana valsts īpašumā nav valsts atbalsts. Tomēr valsts garantija, kas tika piešķirta un saglabāta pēc glābšanas atbalsta perioda beigām, ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē. Tāpēc Komisija novērtēs tā likumību un saderību ar iekšējo tirgu.

6.2. Atbalsta likumība

- (57) Saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu visi plāni piešķirt vai mainīt atbalstu ir jādara zināmi Komisijai laikus, lai Komisija varētu iesniegt savas piezīmes. Ja Komisija atzīst, ka, ievērojot 107. pantu, šādi plāni nav saderīgi ar iekšējo tirgu, tā nevilcinoties sāk minētā panta 2. punktā paredzēto procedūru un attiecīgā dalībvalsts nesāk īstenot pašas ierosinātos pasākumus, kamēr šī procedūra nav beigusies ar galīgo lēmumu.
- (58) Turklāt saskaņā ar Padomes Regulas (ES) 2015/1589⁽¹⁵⁾ ("Procedūras regula") 1. panta c) punktu pastāvoša atbalsta grozījumi ir "jauns atbalsts", par kuru ir jāpaziņo saskaņā ar minētās regulas 2. panta 1. punktu. Procedūras regulas 3. pantā noteikts, ka atbalstu, par kuru jāpaziņo, neievieš, kamēr Komisija nav pieņēmusi lēmumu, kas atļauj šādu atbalstu, vai kamēr nav uzskatāms, ka šāds lēmums pieņemts.
- (59) Lēmumā par glābšanas atbalstu tika atļauts atbalsts *Blue Air* valsts garantijas veidā, lai nodrošinātu saņemtā glābšanas aizdevuma atmaksu. Šis pasākums, kas izklāstīts Komisijai paziņotajā juridiskā pamata projektā, tika atļauts ar nosacījumu, ka sešu mēnešu laikā jāpaziņo pārstrukturēšanas plāns, kas Komisijai jāapstiprina. Rumānijas iestādes paziņoja Komisijai sākotnējo pārstrukturēšanas plānu sešu mēnešu laikā pēc garantētā aizdevuma pirmās izņemšanas (2. apsvērums). Tāpēc saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 55. punkta d) apakšpunktu termiņu, kas bija noteikts garantijai, kura pirmo reizi tika apstiprināta uz sešiem mēnešiem kā glābšanas atbalsts, varēja uz laiku atļaut pagarināt.
- (60) Tomēr, neraugoties uz atkārtotiem lūgumiem, Rumānija līdz šim nav saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 45. punktu iesniegusi realizējamu, konsekventu un vērienīgu pārstrukturēšanas plānu, ko Komisija var apstiprināt. Tādējādi valsts garantija, kas tika piešķirta un saglabāta pēc glābšanas atbalsta perioda beigām, ir nelikumīgs atbalsts.

6.3. Atbalsta saderība un novērtējuma juridiskais pamats

- (61) Komisijai jānovērtē, vai pārstrukturēšanas atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. Dalībvalsts ziņā ir uzrādīt iespējamu saderības pamatojumu un pierādīt, ka saderības nosacījumi ir izpildīti.

⁽¹⁵⁾ Padomes Regula (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 248, 24.9.2015., 9. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>).

- (62) LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā ir noteikts, ka valsts atbalstu var atļaut, ja tas piešķirts, lai veicinātu konkrētu saimniecisko darbību attīstību, un ja šādam atbalstam nav tāda nelabvēlīga iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm. Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēs ir iekļauti noteikumi un nosacījumi, saskaņā ar kuriem novērtē grūtībās nonākušiem uzņēmumiem piešķirtā pārstrukturēšanas atbalsta saderību saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu.
- (63) Novērtējot pārstrukturēšanas atbalsta saderību ar iekšējo tirgu, ir jāpārbauda, vai ir izpildīti Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu nosacījumi. Iesniedzot pārstrukturēšanas plānu, Rumānija apgalvoja, ka šajā gadījumā šie nosacījumi ir izpildīti. Taču Rumānija, atbildot uz procedūras sākšanas lēmumu, nav norādījusi vai atkātojusi šādu saderības pamatojumu. Komisija tomēr novērtēs saderību, ņemot vērā procedūras sākšanas lēmumā paustās šaubas.

6.3.1. *Ieguldījums saimnieciskās darbības vai tautsaimniecības jomas attīstībā*

- (64) Noteiktās situācijās grūtībās nonākušā uzņēmuma pārstrukturēšana var veicināt saimniecisko darbību vai tautsaimniecības jomu attīstību, neaprobežojoties tikai ar paša saņēmēja veiktajām darbībām. Tā tas ir gadījumā, kad bez šāda atbalsta saņēmējs ciestu neveiksmi, kas radītu tirgus nepilnības vai sociālo grūtību situācijas, kavējot šo situāciju skarto saimniecisko darbību un/vai tautsaimniecības jomu attīstību. Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 44. punktā ir sniegts neizsmeļošs šādu situāciju saraksts. Ļaujot saņēmējam turpināt darboties, atbalsts novērš šādu tirgus nepilnību vai sociālas grūtības un tādējādi veicina to darbību vai jomu attīstību, kuras būtu ietekmējusi saņēmēja aiziešana no tirgus. Pārstrukturēšanas atbalsta gadījumā tas tomēr tā ir tikai tad, ja atbalsts patiešām ļauj saņēmējam konkurēt tirgū pašam saviem spēkiem, ko var nodrošināt tikai tad, ja atbalstu papildina pārstrukturēšanas plāns, ar kuru tiek atjaunota saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspēja.

6.3.1.1. *Ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana*

- (65) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 45. punktu pārstrukturēšanas atbalsta gadījumā Komisija pieprasa, lai attiecīgā dalībvalsts iesniegtu realizējamu, konsekventu un vērienīgu pārstrukturēšanas plānu, kas vērsts uz saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošanu. Pārstrukturēšanas plānam jānodrošina saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspējas atjaunošana pieņemamā termiņā un pamatojoties uz realistiskiem pieņēmumiem attiecībā uz turpmākajiem darbības apstākļiem, izslēdzot jebkādu papildu valsts atbalstu, kas nav paredzēts pārstrukturēšanas plānā. Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 52. punktu ilgtermiņa dzīvotspēja ir sasniegta, kad uzņēmums pēc visu savu izmaksu segšanas, ieskaitot nolietojuma un finansējuma izmaksas, spēj gūt atbilstīgu plānoto peļņu no kapitāla.
- (66) Pirmkārt, Rumānija norādīja, ka, ja Eiropas gaisa satiksme būtu atjaunota, *Blue Air* rezultāti un finansiālais stāvoklis līdz 2022. gada vasarai būtu uzlabojušies. Turklāt *Blue Air* naudas plūsmas prognozes balstās uz optimistiskiem pieņēmumiem par pieprasījumu, ieņēmumiem un/vai izmaksām. 1. tabulā redzams, ka saskaņā ar Rumānijas prognozēm neto naudas plūsmas no *Blue Air* darbībām būtu pozitīvas, 2023. gadā pārsniedzot 10 miljonus EUR un 2022. gadā pārsniedzot 19 miljonus EUR. Tomēr, kā liecināja 2022. gada rudens notikumi, *Blue Air* nespēja segt tiešās izmaksas, kas nepieciešamas lidojumu veikšanai (piemēram, CO₂ kvotas, degvielas izmaksas), un atmaksāt maksājamās glābšanas aizdevuma summas (sk. 20. un 32. apsvērumu).
- (67) Otrkārt, kā izklāstīts 25. apsvērumā un redzams 1. tabulā, Rumānija nesniedza vairākus galvenos ekonomiskos rādītājus par pārstrukturēšanas periodu un Komisijas pieprasītos datus par *Blue Air* rentabilitāti pārstrukturēšanas plāna darbības laikā. Tikai hipotētiska peļņa, kas redzama Komisijai paziņotajā plānā, nekādā ziņā nav pietiekama liecība par ilgtermiņa dzīvotspēju. Pārstrukturēšanas plānā nav ietvertas konkrētas prognozes par pašu kapitāla pozīciju vai izmantoto kapitālu, vai sviru, kuras ļautu izdarīt secinājumus par maksātspēju un par to, vai *Blue Air* pašu kapitāla pozīcija kļūs pozitīva un stabila. Tā kā trūkst informācijas par pašu kapitāla atdevi un izmantotā kapitāla atdevi salīdzinājumā, piemēram, ar kapitāla izmaksām un salīdzināmām aviosabiedrībām, nav iespējams novērtēt, vai *Blue Air* pārstrukturēšanas perioda beigās būtu kļuvis dzīvotspējīgs.

- (68) Treškārt, Rumānija neiesniedza jutīguma analīzi, kurā būtu izklāstīts, kā pamatscenārija prognozes mainītos, ja scenārijs būtu pesimistiskāks. Šādā scenārijā būtu jāparāda un jāpierāda, kā finanšu rādītāji atšķirtos, bet peļņa joprojām būtu pietiekama, lai segtu darbības izmaksas un nodrošinātu *Blue Air* pozīciju tirgū bez papildu valsts atbalsta perioda beigās (sk. 25. apsvērumu).
- (69) Komisijas nopietnās šaubas par to, vai pārstrukturēšanas plāns atbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēs noteiktajiem kritērijiem un rezultēsies *Blue Air* dzīvotspējas atjaunošanā, nav kļiedētas, un tās apstiprina arī *Blue Air* nespēja turpināt darbību. Pārstrukturēšanas plāns ne pēc darbības pārtraukšanas, ne pēc procedūras sākšanas lēmuma pieņemšanas nav atjaunināts.

6.3.1.2. Konkrētu saimniecisko darbību vai tautsaimniecības jomu attīstība

- (70) Kā izklāstīts 30. apsvērumā, *Blue Air* galvenokārt sniedza zemo cenu gaisa pārvadājumu pakalpojumus ārvalstīs dzīvojošiem Rumānijas pilsoņiem. Tas savienoja Rumānijas reģionus savā starpā un ar citiem galamērķiem Eiropā un tādējādi palīdzēja nodrošināt savienojamību valstī, kurā vāji attīstītais autoceļu un dzelzceļa tīkls nav dzīvotspējīga alternatīva gaisa pārvadājumiem.
- (71) Rumānija apgalvoja, ka tad, ja *Blue Air* beigtu darboties pavisam, varētu pastāvēt risks, ka dažos maršrutos, kuros *Blue Air* bija vienīgais operators, neviens konkurents nesāktu piedāvāt lidojumus *Blue Air* vietā, vai ka maršrutos, kurus tas apkalpoja kopā ar tikai vienu konkurentu, paaugstinātos cenas. Tas varētu izraisīt saimnieciskās darbības samazināšanos šajā gaisa pārvadājumu nozares segmentā. Rumānija minēja vēl arī citus, plašākus ieguvumus, ko *Blue Air* sniedz Rumānijas ekonomikai (30. un 31. apsvērumi).
- (72) Tomēr *Blue Air* pašlaik saskaras ar nopietnām finansiālām grūtībām, kuru dēļ kopš 2022. gada novembra ir apturēta tā darbības licence un pārtraukti lidojumi. Tā rezultātā citas aviosabiedrības vismaz daļēji ir aizstājušas *Blue Air* sniegtos it kā neaizstājamus pakalpojumus (32. un 38. apsvērumi), un Rumānija šo daļējo aizstāšanu nav atspēkojusi.
- (73) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 23. un 43. punktu grūtībās nonākušu uzņēmumu var uzskatīt par spējīgu veicināt saimnieciskās darbības vai tautsaimniecības jomas attīstību tikai tad, ja tas īsteno vērienīgu pārstrukturēšanas plānu, kas spēj nodrošināt tā ilgtermiņa dzīvotspēju (Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 27., 45. un 52. punkts). Komisijai bija nopietnas šaubas par to, vai ar Rumānijas paziņoto pārstrukturēšanas plānu būs iespējams atjaunot *Blue Air* ilgtermiņa dzīvotspēju (66.–69. apsvērumi) tā, lai tā sniegtie gaisa pārvadājumu pakalpojumi tiktu turpināti pārstrukturēšanas periodā un sniegti ilgtermiņā arī pēc tam. Šīs šaubas nav kļiedētas.
- (74) Tā kā *Blue Air* ilgtermiņa dzīvotspēja līdz šim nav nodrošināta, Komisija secina, ka pārstrukturēšanas plāns neparāda, ka saņēmējs pārstrukturēšanas perioda beigās spētu konkurēt tirgū pats saviem spēkiem un ka tādējādi ar šo pārstrukturēšanu tiktu novērsta tā aiziešana no tirgus, veicinot saimnieciskās darbības attīstību.
- (75) Turklāt, tā kā *Blue Air* uz laiku ir pārtraucis gaisa pārvadājumu darbības un tā sniegtos pakalpojumus maršrutos, kurus tas iepriekš apkalpoja, vismaz daļēji ir pārpēmušas vai atkārtoti citas aviosabiedrības, Komisija secina, ka, tā kā daļu pakalpojumu, ko tas sniedza, tagad tā vietā jau sniedz citas aviosabiedrības, Rumānija nav pierādījusi, ka *Blue Air* galīga izešana no tirgus radītu sociālas grūtības vai tirgus nepilnību, jo īpaši attiecībā uz Rumānijas gaisa satiksmes savienojamību.

6.3.2. Atbalsta pasākums nedrīkst nepamatoti ietekmēt tirdzniecības apstākļus tādā mērā, kas ir pretrunā kopīgām interesēm

6.3.2.1. Samērīgums un pašu ieguldījums

- (76) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 62. punktu, lai nodrošinātu pārstrukturēšanas atbalsta samērīgumu, būtisks ieguldījums pārstrukturēšanas izmaksās jāveic no pašu resursiem, kas ir atbalsta saņēmēja, tā dalībnieku/akcionāru, kreditoru, uzņēmumu grupas, kuram tas pieder, vai jaunu investoru rīcībā. Šim pašu ieguldījumam parasti vajadzētu būt līdzīgam piešķirtajam atbalstam tā ietekmes uz saņēmēja maksāspēju vai likviditāti ziņā.
- (77) Lai gan pārstrukturēšanas plāna pamatā ir pieņēmums, ka finansējumu vairāk nekā 50 % apmērā no *Blue Air* pārstrukturēšanas izmaksām nodrošinās tirgus (20. apsvērums), kas, šķiet, atbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 64. punktam, šim ieguldījumam saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 63. punktu ir jābūt reālam, t. i., faktiskam, izslēdzot nākotnē gaidāmo peļņu, piemēram, naudas plūsmu.
- (78) Kā norādīts 22. apsvēruma a) un b) punktā, kompetentās tiesas attiecībā uz Rumānijas un Itālijas kreditoru prasījumiem 63,36 miljonu EUR apmērā apstiprināja pieteikumu par parāda pārstrukturēšanu parādu norakstīšanas un parāda konvertēšanas pašu kapitālā veidā. Tomēr Rumānija nav sniegusi pierādījumus, ka kreditori ir galīgi un saistoši apņēmušies sniegt ieguldījumu bez atbalsta vai ar tirgus nosacījumiem, un tāpēc nav elementu, kas Komisijai ļautu secināt, ka šis konkrētais finansējums ir reāls un faktiskais pašu ieguldījums.
- (79) Rumānija kā vēl vienu pašu ieguldījuma avotu norādīja arī gaisa kuģu pārdošanu (sk. 21. apsvēruma b) punktu). Tomēr Rumānija atzina, ka šo aktīvu atsavināšana bija jāpabeidz 2023. gada oktobrī. Rumānija aplēsa, ka hipotētiskie ieņēmumi no pārdošanas būtu 5,89 miljoni EUR. Komisija nav saņēmusi pierādījumus, ka šī pārdošana būtu faktiski notikusi. No tā izriet, ka paredzamie ieņēmumi no gaisa kuģu pārdošanas nav nedz reāli, nedz faktiski. Katrā ziņā, pat ja šie ieņēmumi tiktu pieņemti, tie veidotu tikai nelielu daļu par 3,5 % no kopējā pašu ieguldījuma (sk. 20. apsvērumu).
- (80) Turklāt, kā norādīts Rumānijas sniegtajā informācijā, bija jāizveido projekts ar potenciālu investoru, kas nodrošinātu ārējo finansējumu līdz 54,47 miljonu EUR apmērā (sk. 21. apsvēruma c) punktu). Tomēr Rumānija nav sniegusi pierādījumus no investoriem, kuri vēlētos atbalstīt šo potenciālo pavisam jauna finansējuma ieguldījumu pārstrukturēšanas plānā. Turklāt, tā kā apzinātie investori nav uzņēmušies nekādas saistības un bijušie akcionāri ir izstājušies no *Blue Air*, kā minēts 20. apsvērumā, nav garantijas, ka sarunas par tirgus finansējuma piesaistišanu realizēsies.
- (81) Tāpat Rumānija kā pašu ieguldījuma avotu iekļāva 2022. gadā iekšēji radītos resursus 30,02 miljonu EUR apmērā (sk. 21. apsvēruma d) punktu). Tomēr Rumānija neiesniedza nekādus pierādījumus, kas apstiprinātu, ka šie plānotie neto rezultāti faktiski ir sasniegti, un parādītu, kāpēc hipotētiskā peļņa būtu jāuzskata par Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 63. punktā norādīto pašu ieguldījuma faktisko avotu, kas izslēdz gaidāmo peļņu, piemēram, naudas plūsmu.
- (82) Tāpēc Komisija secina, ka Rumānijas norādītie finansējuma avoti (par kuriem tika gaidīts, ka tie materializēsies pirms šā lēmuma pieņemšanas dienas) lielākoties ir hipotētiski un neveido būtisku, reālu un faktisku pašu ieguldījumu pārstrukturēšanas izmaksās. Pārstrukturēšanas plāna finansējums neatbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu prasībām attiecībā uz reālu pietiekama apjoma pašu ieguldījumu, kas nodrošinātu atbalsta samērīgumu.

6.3.2.2. Pasākumi, kas ierobežo konkurences izkropļojumus

- (83) Saskaņā ar Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 76. punktu un turpmākajiem punktiem tad, kad tiek piešķirts pārstrukturēšanas atbalsts, ir jāveic pasākumi, ar ko ierobežo konkurences izkropļojumus, lai pēc iespējas samazinātu nelabvēlīgo ietekmi uz tirdzniecības apstākļiem un pozitīvā ietekme atsvērtu negatīvo ietekmi, ja tāda ir. Konkrētāk, pasākumiem, ar ko ierobežo konkurences izkropļojumus, parasti vajadzētu būt strukturāliem pasākumiem, t. i., būtu skaidri jāatsvina darbības, kuras nenes zaudējumus un no kurām jebkurā gadījumā būtu jāatsakās, lai saglabātu dzīvotspēju.

- (84) Komisija procedūras sākšanas lēmumā pauda šaubas par to, vai kāds no 28. un 29. apsvērumā sīki aprakstītajiem ierosinātajiem pasākumiem ir strukturāls vai derīgs konkurences pasākums.
- (85) Rumānija nav sniegusi nekādu informāciju, kas varētu kļiedēt Komisijas šaubas. Konkrētāk, Rumānija nav pierādījusi, ka tas, ka *Blue Air* struktūrvienība vai meitasuzņēmums, kas agrāk sniedza remonta un tehniskās apkopes pakalpojumus tikai grupas uzņēmumiem vai struktūrvienībām, kuras kontrolē tā pati vienība, kas kontrolē *Blue Air*, sniedz šos pakalpojumus trešām personām, nav tikai komerciāla izvēle, kas palielina tā ieņēmumus. Rumānija nav pierādījusi, ka attiecīgie remonta un tehniskās apkopes pakalpojumi ir tik unikāli, ka to sniegšana tirgū atsvēr vai mazina konkurences izkropļojumu.
- (86) Rumānija arī nav sniegusi nekādus pierādījumus, ka maršruti, kurus bija ierosināts slēgt, bija rentabli vai ka nebūtu bijis nepieciešams lidostu bāzes jebkurā gadījumā slēgt, lai ietaupītu izmaksas un varētu atbrīvot svarīgus vai retus resursus, kas spētu piesaistīt ieinteresētus konkurentus. Turklāt Rumānijas plānā nav paredzēta ienesīgu *Blue Air* darbību vai aktīvu, piemēram, atsevišķu uzņēmējdarbības jomu, atsavināšana un/vai laika nišu atbrīvošana pārslogotās lidostās.
- (87) Visbeidzot, Komisijai paziņotajā pārstrukturēšanas plānā ir paredzēts palielināt *Blue Air* gaisa kuģu floti un klātbūtni tirgū, kas izteikta pieejamajās sēdvietās uz kilometru, salīdzinājumā ar laiku tieši pirms pārstrukturēšanas plāna izstrādes un īstenošanas sākuma (23. apsvēruma). Tai pašā laikā Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 78. un 79. punktā ir minēti pasākumi, kas samazina saņēmēja klātbūtni tirgū un/vai jaudu, jo īpaši tirgos ar ievērojamu jaudas pārpalikumu.

6.3.3. Atbalsta pozitīvās ietekmes izvērtēšana salīdzinājumā ar negatīvo ietekmi uz iekšējo tirgu

- (88) Rūpīgi izstrādātam valsts atbalsta pasākumam būtu jānodrošina, ka ietekme kopumā ir pozitīva un neatstāj tik lielu nelabvēlīgu iespaidu uz tirdzniecības apstākļiem, ka tas būtu pretrunā kopīgām interesēm. Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēs ir noteikti kritēriji, saskaņā ar kuriem Komisija novērtē grūtībās nonākušā uzņēmuma pārstrukturēšanas atbalsta saderību ar iekšējo tirgu, pārlicinoties, ka attiecīgās saimnieciskās darbības attīstība neatstāj tik lielu nelabvēlīgu iespaidu uz tirdzniecības apstākļiem, ka tas būtu pretrunā kopīgām interesēm.
- (89) Ņemot vērā iepriekš (šajā 6. iedaļā) izklāstītos novērtējuma konstatējumus, Komisija secina, ka, no vienas puses, nav pierādīts, ka pārstrukturēšanas atbalsts, jo īpaši pēc *Blue Air* gaisa pārvadājumu darbību izbeigšanas, veicinātu attiecīgās saimnieciskās darbības vai Rumānijas gaisa satiksmes savienojamības attīstību. No otras puses, pārstrukturēšanas atbalsts neatbilst Glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu galvenajām prasībām, kuru mērķis ir nodrošināt, ka atbalsta radītais konkurences izkropļojums ir pienācīgi ierobežots. Tāpēc jāuzskata, ka pārstrukturēšanas atbalsts negatīvi ietekmē tirdzniecības apstākļus tādā mērā, kas ir pretrunā kopīgām interesēm, un tāpēc tas nav saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

7. ATGŪŠANA

- (90) Saskaņā ar LESD un Savienības tiesu iedibināto judikatūru, ja Komisija ir konstatējusi, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, tai ir tiesības lemt par to, ka attiecīgajai dalībvalstij šis atbalsts ir jāmaina vai jāatceļ⁽¹⁶⁾. Tāpat Savienības tiesas ir pastāvīgi lēmušas, ka dalībvalstij pienākumu atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, nosaka, lai atjaunotu iepriekšējo stāvokli⁽¹⁷⁾.
- (91) Šajā sakarā Savienības tiesas ir noteikušas, ka minētais mērķis ir sasniegts, kad saņēmējs ir atmaksājis piešķirtās nelikumīgā atbalsta summas un tādējādi zaudējis priekšrocību, kas tam bijusi pār konkurentiem iekšējā tirgū, un ir atjaunots stāvoklis, kāds bija pirms atbalsta izmaksāšanas⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ 1973. gada 12. jūlija spriedums Komisija/Vācija, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, 13. punkts.

⁽¹⁷⁾ 1990. gada 21. marta spriedums Beļģija/Komisija, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, 66. punkts.

⁽¹⁸⁾ 1999. gada 17. jūnija spriedums Beļģija/Komisija, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts.

- (92) Saskaņā ar judikatūru Procedūras regulas 16. panta 1. punktā ir noteikts, ka tad, "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja".
- (93) Tādējādi, ņemot vērā to, ka pārstrukturēšanas atbalsts 33,84 miljonu EUR apmērā (168,4 miljoni RON) kopš 2021. gada 22. aprīļa tika īstenots (sk. 2. apsvērumu), pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu, un ir uzskatāms par nelikumīgu un nesaderīgu atbalstu, to atgūst, lai atjaunotu stāvokli, kāds iekšējā tirgū bija pirms tā piešķiršanas. Atgūšana attiecas uz laikposmu no dienas, kad atbalsts tika pagarināts, lai gan nebija derīga pārstrukturēšanas plāna, līdz faktiskai atgūšanai. Atgūstamajai summai pieskaita procentus no dienas, kad valsts garantija kļuva nelikumīga, proti, no 2021. gada 22. aprīļa, kad bija beidzies uz sešiem mēnešiem apstiprinātā glābšanas atbalsta termiņš, bet nebija derīga pārstrukturēšanas plāna, līdz faktiskai atgūšanai. Komisija norāda, ka fakts, ka brīdī, kad valsts pēc aizdevēja pieprasījuma atmaksāja glābšanas aizdevumu, valsts garantija varētu būt beigusies, nekādā veidā nav likvidējis priekšrocību, ko saņēmējs ieguva no šīs garantijas. Gluži pretēji, šī priekšrocība faktiski tika izmantota, cik vien iespējams, un saņēmējs turpinās to izmantot tik ilgi, kamēr no garantijas izrietošais valsts prasījums pret *Blue Air* nebūs atmaksāts ar procentiem.

8. SECINĀJUMS

- (94) Komisija konstatē, ka Rumānija ir nelikumīgi īstenojusi pārstrukturēšanas atbalstu uzņēmumam *Blue Air*, kas izpaudās kā valsts garantijas turpināšana ilgāk par sešiem mēnešiem un bijušā kreditora aizstāšana, pārkāpjot LESD 108. panta 3. punktu. Rumānijai šis atbalsts būtu jāatgūst ar procentiem. Savukārt valsts garantijas nodrošinājuma izmantošana un 75 % *Blue Air* akciju nodošana valsts īpašumā nav valsts atbalsts,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

75 % *Blue Air Aviation SA* akciju nodošana Rumānijai nav valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

2. pants

Ad hoc valsts atbalsts, ko veido valsts garantija 163,8 miljonu RON (33,84 miljonu EUR) apmērā un kuru Rumānija nelikumīgi paturēja spēkā *Blue Air Aviation SA* labā, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.

3. pants

1. Rumānija no saņēmēja atgūst 2. pantā minēto nesaderīgo atbalstu.
2. Atgūstamajām summām pieskaita procentus, sākot no dienas, kad atbalsts kļuva nelikumīgs, proti, no 2021. gada 22. aprīļa, līdz to faktiskai atgūšanai.
3. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽¹⁹⁾ V nodaļu un Komisijas Regulu (EK) Nr. 271/2008 ⁽²⁰⁾, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004.

⁽¹⁹⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 794/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj>).

⁽²⁰⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 271/2008 (2008. gada 30. janvāris), ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 659/1999, ar kuru nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK Līguma 93. panta piemērošanai (OV L 82, 25.3.2008., 1. lpp.).

4. Rumānija no šā lēmuma paziņošanas dienas atceļ visus 2. pantā minētā atbalsta vēl neizmaksātos maksājumus.

4. pants

1. Šā lēmuma 2. pantā minētais atbalsts ir atgūstams tūlīt un efektīvi.
2. Rumānija nodrošina šā lēmuma izpildi četru mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas dienas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas Rumānija iesniedz šādu informāciju:
 - a) kopējā no saņēmēja atgūstamā summa (pamatsumma ar atgūšanas procentiem);
 - b) sīks to pasākumu apraksts, kas jau veikti un ko plānots veikt, lai ievērotu šo lēmumu; kā arī
 - c) dokumenti, kas apliecina, ka saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.
2. Rumānija informē Komisiju par šā lēmuma īstenošanas nolūkā veikto valsts pasākumu gaitu, līdz ir pabeigta 2. pantā minētā atbalsta atgūšana. Tā pēc vienkārša Komisijas pieprasījuma bez kavēšanās sniedz informāciju par pasākumiem, kas jau veikti un ko plānots veikt, lai ievērotu šo lēmumu. Turklāt tā sniedz sīku informāciju par atbalsta un atgūšanas procentu summām, kas jau ir atgūtas no saņēmēja.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Rumānijas Republikai.

Komisija, neskarot Regulas (ES) 2015/1589 30. pantu, var publicēt atbalsta un atgūšanas procentu summas, kas atgūtas, piemērojot šo lēmumu.

Briselē, 2024. gada 16. februārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas izpildvietniece
Margrethe VESTAGER